

Wolność -

Równość - Braterstwo - Sprawiedliwość społeczna!

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2

Grudniadz, środa, dnia 3 kwietnia 1946 r.

Nr. 78

Rada Naczelna PPS

Przemówienie tow. Premiera Osóbki-Morawskiego

Warszawa, 2. 4. — W ciągu obrad niedzielnych Rady Naczelnej PPS, przewodniczący CKW PPS tow. Osóbka-Morawski omówił sytuację polityczną, wytworzoną po odrzuceniu przez PSL propozycji bloku wyborczego, wskazując na to, że decyzja kierownictwa PSL przyczyniła się w pewnym stopniu do wyjaśnienia sytuacji politycznej w kraju.

Potega ówieré miliona członków

Mówca analizuje wzrost liczebny partii, której szeregi zwiększyły się z circa 12.000 członków przed wojną do circa 250.000 obecnie i polemizuje z poglądem ludzi, którzy nie zawsze dobrze rozumieją jej linię ideowo-polityczną. Polska nie chce dopuścić do powstania „stosunków greckich”, nie chce, by obcy rząd decydował o sprawach polityki kraju, o sprawach wyborów.

Nasz stosunek do Związku Radzieckiego

Mówca analizuje stosunek do Polski Zw. Radzieckiego i pewnych kół na zachodzie. W sprawie granic zachodnich mieliśmy i mamy potężne poparcie Zw. Radzieckiego wtedy, gdy Churchill i zwolennicy jego wśród Polaków nie chcieli uznać naszych praw do tych granic. Polityka Churchillów nie może nie wywołać zastrzeżeń wśród nas. Niemcy otrzymują pomoc w żywności, mimo, że od lat tuczyli się kosztem całej Europy. Mówca przypomina również osiągnięcia emigracji polskiej w Zw. Radzieckim i porównuje ją z wynikami działalności emigracji na zachodzie.

Emigracja polska w Zw. Radzieckim dała Polsce wspaniałe uzbrojone armie, której udział w walkach z Niemcami miał znaczenie nie tylko wojskowe, ale i moralno-polityczne.

Za uzbrojenie i wykupowanie armii i za pomoc, okazaną naszej emigracji, Zw. Radziecki nie żąda zapłaty. Żołnierze polski na zachodzie, który przelewał krew w walce z hitleryzmem, nie może jednak, wskutek działalności reakcyjnej emigracji wrócić do kraju jako zwycięzca, zaś za pracę i walkę tych żołnierzy każą nam płacić miliony funtów szterlingów.

Współpraca z innymi partiami

Omawiając sprawę współpracy PPS z innymi partiami, tow. Osóbka-Morawski stwierdza, że najważniejszą rzeczą jest utrzymanie jedności klasy robotniczej. Linia PPS jest linią trwałego jednolitego frontu z Polską Partią Robotniczą.

PPS współpracuje ściśle ze Stronnictwem Ludowym i ze Stronnictwem Demokratycznym. W szeregach PSL na-

nie pozwolimy — stwierdza mówca — by o naszych sprawach decydował ktośkolwiek poza rządem i narodem polskim.

Bezwzględna walka z reakcją

W ostrych słowach mówi tow. Osóbka-Morawski o walce, jaką reakcja prowadzi z demokratyczną Polską. Metody, stosowane w tej walce charakteryzują fakty mordowania w białostockim chłopów za zdanie świadczeń rzeczowych, charakteryzuje terror stosowany przez Andersa wobec tych, którzy pragną powrócić do kraju; charakteryzuje przeciwdziałanie przez reakcyjną emigrację w Ameryce akcji pomocy Polsce.

Tragiczną historią powstania warszawskiego świadczy dobitnie, że ludzie ci nie cofają się przed niczym, by zdobyć dla siebie władzę. Walka nasza z reakcją musi być prowadzona bezwzględnie.

Sprawa referendum

Mówca przechodzi do omówienia sprawy referendum. Referendum ma umożliwić narodowi wypowiedzenie się o do wszystkich wielkich spraw, którymi żyje społeczeństwo. Jeśli zapytamy chłopca, czy robotnika — mówi tow. Osóbka-Morawski — czy akceptuje reformę rolną, to robotnik i chłop napewno odpowiedzą, że akceptują ją. Jeśli zapytamy, czy akceptuje nacjonalizację przemysłu, to również odpowie — że akceptuje. Jeśli zapytamy obywatela, czy akceptuje nasze granice oparte o Odrę i Nysę, to odpowiedź będzie pozytywna. Referendum pogłębi dokonany już przełom w narodzie polskim i rozwieje płonne nadzieje reakcji.

leży umieć odróżnić góry od mas, elementy demokratyczne od niedemokratycznych i przyciągnąć wszystkie zdrowe elementy do obozu demokratycznego.

Mówca kończy apelem o zwanie szeregów partii, by w ten sposób przyczynić się do budowy i utrwalenia niepodległej Polski Demokratycznej. (PAP).

Obrady

Tow. Cyrankiewicz o zadaniach PPS

Warszawa, 2. 3. Dnia 31 marca br. rozpoczęły się obrady Rady Naczelnej PPS. Obrady zajął przewodniczący Rady Naczelnej PPS, wiceprezydent KRN tow. Szwalbe, poczym sekretarz generalny CKW PPS, J. Cyrankiewicz w dłuższym przemówieniu określił zadania PPS na tle historycznych przemian, zachodzących w świecie.

Na wstępie swego przemówienia tow. Cyrankiewicz wezwał zebranych do uczczenia pamięci niedawno zmarłego bohaterskiego bojownika socjalistycznego o wolność Hiszpanii — Largo Caballero. Omawiając rozwój wypadków w Polsce, tow. Cyrankiewicz wskazuje, że PPS gotowa jest drogą, przebytą w ciężkim trudzie, iść dalej, broniąc osiągnię-

tych zdobyczy. Pomocy w tym dziele dokaże ochotnicza milicja obywatelska.

Rzeczywistość — najlepszym nauczycielem

My nie chcemy bić przed nikim pokłonów, ale też nie chcemy, aby ktoś usiłował przyzwyczajać mas do bicia pokłonów legendzie opozycji i odpowiednim nazwiskom. Wielka szkoda, że z za pięknych posągów, jak „absolutna wolność”, „wolność prasy”, „wolność słowa” odsłania się Anders i Raczkiewicz. Dzisiaj mistyfikacja i chowanie się za hasła demokratyczne jest zrozumiałe, ponieważ po rozgromieniu faszyzmu reakcja wycofała się na drugą linię oporu, która była już przygotowana podczas wojny.

Omawiając taktykę reakcji, zwalczającej w Polsce PPS i PPR, mówca podkreśla, że pepesowca musi cieszyć to, że pewne rzeczy w Polsce w ogóle zostały zrobione, niezależnie od tego, jaki był skład poszczególnych partii robotniczych. Poza tym wierzymy, że rzeczywistość jest i będzie najlepszym nauczycielem dla wszystkich. Ta rzeczywistość sprawi, że front walki z reakcją będą coraz wyraźniejsze. Takim wyraźnym frontem naszej ofensywy będzie proponowane przez nas referendum. Szturmy, którymi Churchill usiłuje odtrąbić siły międzynarodowej reakcji, słyszane są także przez nas, jako Polaków. Takie powołanie Churchilla, jak to, że rząd Polski został zachęcony do wtargnięcia daleko w głąb Niemiec, na skutek czego dokonywa się obecnie masowe wysiedlanie

milionów Niemców na wielką skalę, o jakiej się nikomu nie śniło, takie powołanie pozwoli zrozumieć, o co właściwie chodzi międzynarodowej reakcji i jak tę walkę rozgrywać.

Wnioski, świadczące zresztą o słuszności naszych przewidywań, będą to, o jakich mówiliśmy na Radzie Naczelnej 4 listopada. Wczoraj burżuazja niemiecka była bazą masową dla Hitlera, dziś otrzasa się z dezorientacji, wywołanej klęską, jutro będzie się etawała świadostwym czynnikiem rewanzu, wygrywającym przeciwieństwa międzynarodowe.

Chcemy być samodzielnym czynnikiem pokoju

Najgłębiej w świadomości naszej zakorzenić się musi przekonanie, że prawdziwy i trwały pokój na świecie musi być powszechny, i że gwarancją pokoju musi być współpraca trzech wielkich mocarstw: USA, Wielkiej Brytanii i ZSRR. Będziemy się do utrwalenia pokoju europejskiego przyczyniać przez politykę szczerej współpracy z państwami sąsiednimi, przez ugruntowaną przyjaźń ze Związkiem Radzieckim, przez współpracę i przyjaźń ze wszystkimi demokratycznymi państwami świata, ale chcemy być samodzielnym czynnikiem pokoju, nie chcemy natomiast być obiektem międzynarodowych gier, nie chcemy być piłką na sposób grecki, podrzuconą. Niesienie hasła niepodległość i socjalizm poprzez polską rzeczywistość, wyobrażam sobie tylko w jednolitym froncie z PPR. W tym widzimy gwarancję naszej szczerości i naszą legitymację i prawo do wzajemnego poszanowania. (PAP)

Uchwały

Przez wspólną walkę o demokrację do zwycięstwa bloku wyborczego

Warszawa, 2. 4. Rada Naczelna PPS stwierdza, że rozwój sytuacji politycznej na terenie międzynarodowym i w kraju całkowicie potwierdza słuszność linii politycznej PPS, ustalonej od chwili odrodzenia jawnej działalności w Lublinie, poprzez kongres czerwcowy, Radę Naczelną z 4 listopada 1945 r., po ostatniej uchwale CKW PPS. Rada Naczelna stwierdza, że polityka PPS, oparta o jednolity front klasy robotniczej i o sojusz ze Zw. Radzieckim, sprawiła, że w jedności działanie z PPR można było przeprowadzić zasadnicze reformy społeczne: nacjonalizację przemysłu i reformę rolną.

Rada Naczelna wysunęła 4 listopada 1945 roku, inicjatywę stworzenia bloku wyborczego wsz. tych stronnictw demokratycznych, stojących na platformie rządu Jedności Narodowej. Inicjatywa PPS została zrozumiana przez większość stronnictw wchodzących w skład rządu Jedności Narodowej, co znalazło swój wyraz w uchwałach PPR, SL i SD.

Wysunięte zasady porozumienia dawały pełną gwarancję równorzędności partii wchodzących w skład bloku wyborczego, dawały pewne gwarancje normalizacji stosunków politycznych. PSL odrzuciło platformę bloku wyborczego wszystkich stronnictw demokratycznych, żądając równocześnie dla siebie większości w przyszłej reprezentacji społeczeństwa. Rada Naczelna stwierdza, że w tych warunkach odpowiedzialność za zaognienie atmosfery politycznej w kraju spada na PSL.

Rada Naczelna oświadcza, że zgodnie z dotychczasową swą linią, PPS idzie do wyborów bezwzględnie na platformie bloku demokratycznego, do którego cztery stronnictwa: PPS, PPR, SL i SD zgłosiły już swój akces.

Rada Naczelna wzywa organizacje partyjne do zacieśnienia jednolitego frontu klasy robotniczej, jako podstawy wspólnej walki o demokrację i zwycięstwo bloku demokratycznego w wyborach. Rada Naczelna uważa, że nadeszła chwila, w której konieczne jest jasne wyrażenie woli mas ludowych wobec najbardziej zasadniczych zagadnień konstrukcyjnych, ustrojowych i

politycznych. Dlatego Rada Naczelna PPS występuje wobec wszystkich stronnictw demokratycznych z wnioskiem o zorganizowanie w Polsce referendum ludowego.

Rada Naczelna wyraża przekonanie, że odpowiednia postawa mas ludowych, raz na zawsze przekreśli wszystkie złudne nadzieje rodzimego wszetnictwa i międzynarodowej reakcji wielkokapitalistycznej, utrwalając w ten sposób niepodległość i suwerenność Polski.

Rada Naczelna upoważnia CKW partii i jego komisję polityczną do uzgodnienia wniosku i referendum ludowe z PPR i do postawienia uzgodnionego wniosku na centralnej komisji porozumiewawczej stronnictw demokratycznych.

Okres obecny Rada Naczelna PPS poleca całej organizacji partyjnej wykorzystać dla pogłębienia w całym narodzie polskim świadomości konieczności jednolitego bloku demokratycznego w nadchodzących wyborach.

Rada Naczelna PPS uważa, że realizacja i pogłębienie reform społecznych w Polsce zależne jest od pracy każdego obywatela na powierzonym mu odcinku.

Rada Naczelna podkreśla z całym naciskiem, że PPS jest partią jednolitego frontu.

W Zw. Radzieckim widzi PPS nie tylko militarnego, ale i ideologicznego rozgromiciela hitleryzmu; niezbędnym czynnikiem kształtującego się pokoju świata i sprzymierzonego międzynarodowego proletariatu w walce o postęp ludzkości.

Rada Naczelna PPS wzywa całą klasę robotniczą, ażeby — pomna swych doświadczeń i klęsk, pomna klęski w Niemczech w r. 1933, straszliwych skutków tej klęski, murem stanęła w jednolitym froncie, obrońcą tych wszystkich zdobyczy, które są w bardzo trudnych warunkach powojennych realizowanym początkiem budowy socjalizmu.

Silna PPS, strażniczka postępu społecznego i niepodległości — to najważniejszy oręż mas pracujących, kucający drogę do Polski socjalistycznej. (PAP).

Z procesu w Norymberdze

„Jeżeli przegramy tę wojnę, to Boże, zlituj się nad nami!”

Ribbentrop zeznaje na temat zaatakowania Polski, Norwegii, Danii, Belgii i Zw. Radzieckiego

Norymberga. Na czwartkowym posiedzeniu Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze zeznawała sekretarka Ribbentropa, Margherita Blank, która zajmowała to stanowisko od r. 1938 aż do końca wojny. Twierdziła ona, iż Ribbentrop był całą duszą oddany Hitlerowi i dokładał wszelkich starań, aby wykonał wszystkie zlecenia Hitlera i pozyskać jego zaufanie. Scharakteryzowała ona Ribbentropa jako człowieka spokojnego, pozostającego całkowicie pod wpływem Hitlera. Ribbentrop jedyny z całego otoczenia Hitlera przewidywał od samego początku, że Anglia wy powie wojnę Rzeszy niemieckiej, o ile Niemcy zaatakują Polskę. Świadek zeznał również, iż zimą 1914 r. Ribbentrop starał się nawiązać kontakt z sojusznikami w celu przyspieszenia zakończenia wojny za pośrednictwem konsula niemieckiego w Lizbonie, ambasadora przy Watykanie i ambasadora niemieckiego w Madrycie.

Następnym świadkiem, powołanym przez obronę Ribbentropa, był tłumacz Hitlera, dr. Otto Schmidt, który był obecny podczas rozmowy, jaka miała miejsce między Ribbentropem a brytyjskim ambasadorem Hendersonem w ministerstwie spraw zagranicznych w Berlinie na 2 dni przed atakiem niemieckim na Polskę. Atmosfera była paladawana elektrycznością — ożramił Schmidt — Ribbentrop był niesłychanie zdenerwowany. Memorandum zostało odczytane Hendersonowi, nie pozwoliłomu jednak na dokładniejsze zapoznanie się z jego treścią. „Wobec tego, iż sir Neville Henderson nie znał dobrze języka niemieckiego, wzięliśmy, czy zrozumiał należycie treść komunikatu. Spojrzałem na Ribbentropa, gdyż miałem zamiar przetłumaczyć memorandum na język angielski, lecz Henderson nie zażądał przekładu”.

Świadek opisał, jak w dniu 3 września 1939 r. w pałacu kanclerskim przetłumaczył Hitlerowi ultimatum, wręczone przez ambasadora brytyjskiego. „Zapanowała grobowa cisza. Hitler siedział w fotelu w głębokiej zadumie, poczynił zwrócił się do Ribbentropa zapytaniem: „Cóż my teraz uczynimy?” Przywódcy partyjni byli niesłychanie przynębeni. Goebbels oświadczył: „Jeżeli przegramy tę wojnę, to Boże, zlituj się nad nami”. Na zapytanie prokuratora brytyjskiego Maxwell Fyfe'a świadek potwierdził, iż głównym celem przywódców hitlerowskich było ustalenie hegemonii niemieckiej w Europie przez przyłączenie do Rzeszy wszystkich państw posługujących się językiem niemieckim, oraz przez aneksję krajów pokonanych pod hasłem zdobycia przestrzeni życiowej.

Na piątkowym posiedzeniu Trybunału Międzynarodowego w Norymberdze przewodniczący Lawrence zwrócił uwagę wszystkim oskarżonym, iż zeznania, dotyczące „niesprawiedliwości traktatu wersalskiego”, są niedopuszczalne.

B. minister spraw zagranicznych Rzeszy, Ribbentrop zeznał, iż od r. 1933 do 1937 pracował nad doprowadzeniem do porozumienia między Wielką Brytanią a Niemcami. „Hitler pragnął porozumienia z Wielką Brytanią — twierdził Ribbentrop — lecz Francję uważał za odwiecznego wroga Niemiec. Udało mi się przekonać Hitlera, iż zawarcie traktatu z Wielką Brytanią uzależnione jest od porozumienia z Francją.”

„Zanim zostałem mianowany ambasadorem w Wielkiej Brytanii — oświadczył Ribbentrop — starałem się kilkakrotnie doprowadzić do spotkania między brytyjskim premierem Baldwinem a Hitlerem.”

Hitler wyraził zgodę na udanie się do Wielkiej Brytanii, lecz premier brytyjski w ostatniej chwili zmienił swój zamiar, twierdząc, iż niektóre koła w Wielkiej Brytanii są przeciwnie tej konferencji. „Ja sam udałem się do Wielkiej Brytanii z zamiarem pogłębienia przyjaźni niemiecko-brytyjskiej, lecz wojna domowa w Hiszpanii niezmiernie utrudniła moje zadania.”

Ribbentrop twierdził, iż doskonale zdawał sobie sprawę, że z roku na rok wznosiła w Wielkiej Brytanii niechęć względem Rzeszy, Hitler zaś ciągle jeszcze marzył o zawarciu traktatu. Ostrzegalem nie raz Hitlera, że Brytyjczycy są narodem bohaterskim i będą walczyli do ostatka w obronie Imperium. Starałem się być dobrym narodowym socjalistą i zawsze byłem dumny z tego, że należałem do niewielkiej grupy idealistów, których jedynym celem było przywrócenie godności Rzeszy. Nie byłam jednak nigdy antysemitą i jako wierzący chrześcijanin nigdy nie mogłem zrozumieć stosunku partii względem kościoła”.

Ribbentrop opowiedział o swojej podróży do Moskwy w r. 1939. Oświadczył on, iż Polska sprzeciwiała się odniedaniu Gdańska i korytarza tylko dlatego, że liczyła na pomoc Wielkiej Brytanii i Francji.

„Kiedy otrzymałem ostatnią notę polską, nie wierzyłem moim oczom. Wiadomość o

ratyfikacji sojuszu brytyjsko - polskiego nadeszła do Berlina mniej więcej jednocześnie z oświadczeniem Włoch, iż w razie wojny nie będą mogli udzielić pomocy Rzeszy niemieckiej. Oświadczyłem Hitlerowi, iż należy niezwłocznie zaprzestać przygotowań do uderzenia na Polskę, gdyż sojusznicy ten oznacza wojnę z Wielką Brytanią. Kiedy w dniu 29 sierpnia, ambasador brytyjski w Berlinie Henderson zaproponował, iż Wielka Brytania gotowa jest pośredniczyć między Warszawą a Berlinem. Hitler dał Polakom 24 godziny do namysłu”. Ribbentrop twierdził, iż nie było to ultimatum, lecz w razie odrzucenia żądania niemieckiego przez rząd polski, wzrostoby niepojemnie niebezpieczeństwo konfliktu zbrojnego. Opisując ogólnie znane spotkanie swoje z Hendersonem o północy 30 sierpnia 1939 r., Ribbentrop zeznał, iż Hitler zabronił mu wręczyć Hendersonowi odpis komunikatu. „Przeczytałem Hendersonowi propozycję Hitlera dla Polski i domyśliłem się z jego zachowania, że Wielka Brytania nie jest przygotowana do wojny, i zaskoczona rozwojem sytuacji. Reakcja radia warszawskiego na propozycję niemiecką była ostra. Hitler zawiadomił mnie w nocy na 1 września, że wydał rozkaz wojskom niemieckim uderzenia na Polskę. Życzyłem mu wiele szczęścia”.

Na sobotnim posiedzeniu, b. niemiecki minister spraw zagranicznych Ribbentrop oświadczył, iż Hitler powziął decyzję zaatakowania Norwegii i Danii po otrzymaniu wiadomości wywiadu niemieckiego, że wojska brytyjskie zamierzają lądować w obu państwach. „Zwróciłem uwagę Hitlerowi — zeznał Ribbentrop — że Norwegia jest państwem neutralnym i że z Danią zawarliśmy pakt o nieagresji, lecz fuhrer wytłumaczył mi, iż sytuacja jest niesłychanie groźna. Hitler zażądał, aby wysłać noty do rządów tych państw. Okupacja niemiecka obsadziła oba państwa. Okupacja niemiecka zaoszczędziła Norwegii i Danii bardzo wielu cierpień. Oddaliśmy tym kra-

jom wielką przysługę i traktowaliśmy je jako państwa zaprzyjaźnione. W dalszych latach wojny musieliśmy zastrzyć kurs wobec silnej działalności wrogich agentów”.

Tymi samymi argumentami bronił Ribbentrop uderzenie armii niemieckiej na Belgię, twierdząc, iż Hitler pragnął zaprzężyć atak sojuszników na Zagłębie Ruhry. Zdaniem jego, ówczesny premier brytyjski Chamberlain i francuski, Daladier, opracowali wspólny plan uderzenia na Rzeszę po przez państwa neutralne.

Zapytany, czym było umotywowane uderzenie na Związek Radziecki, Ribbentrop zeznał, iż Hitler zdawał sobie sprawę, że Włochy są słabe, Stany Zjednoczone odrosną się wrogo do Rzeszy i prędzej, czy później przystąpią do wojny, a stosunek Japonii do Niemiec był niepewny. Obawiając się, iż może nastąpić inwazja na zachodzie, Hitler rozpoczął wojnę prewencyjną.

Zdaniem Ribbentropa, cele porozumienia z Japonią były trojaki: umożliwienie Japonii rozwiązania zagadnienia chińskiego, izolacja Wielkiej Brytanii i zachowanie Stanów Zjednoczonych. Kilka minut później Ribbentrop sam sobie zaprzeczył, przyznając, iż starał się nakłonić Japonię do ataku na Singapur i miał nadzieję, że Japonia uderzy również na Zw. Radziecki.

Po klęsce stalingradzkiej i załamaniu się Włoch, Ribbentrop był zdania, iż należy zawrzeć pokój ze Związkiem Radzieckim, zebrać wszystkie siły na zachodzie, aby w ten sposób wyniszczyć na sojusznikach zawarcie pokoju. Z początku Hitler odzucił ten pomysł jako defetystyczny, lecz po kapitulacji Włoch zaczął zastanawiać się nad propozycjami Ribbentropa. Pragnął jednak odnieść jeszcze przed tym jakiś wielki sukces militarny. Po deklaracji w Casablance o bezwarunkowej kapitulacji, Hitler doszedł do przekonania, że należy walczyć do końca.

Dar żołnierzy polskich w Anglii dla wojska polskiego

Warszawa, (PAP). Żołnierze Obóz Repatriacyjnych w Anglii nr. nr. 83, 84, 86, 87 i 90 w oczekiwaniu na upragniony powrót do kraju, zakupili z dobrowolnych składek oraz z dochodów, zebranych z imprez teatralno-oświatowych i kantyny żołnierskiej — 14 mikroskopów, epidiaskop, aparat kinematograficzny oraz sprzęt i materiały lekarski i przesłali cały wymieniony sprzęt do dyspozycji Naczelnego Dowódcy WP.

Poza wyszczególnionymi darami w przesyłce znajdują się maszyny do pisania i liczenia, instrumenty muzyczne, materiały kancelaryjne, warsztatowy, sportowy, czekolada, owoce suszone, cu-

kierki oraz 60 funtów szterlingów w gotówce.

Do przesyłki dołączony został dar żołnierzy polskich z Lubeki w formie artykułów żywnościowych, oraz dar ks. kapelana Góreckiego Edmunda w postaci 5-ciu radioodbiorników.

Wymieniony sprzęt i materiały rozdzielony został zgodnie z życzeniami ofiarodawców.

Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego przekazało ofiarodawcom gorące podziękowanie od Wojska Polskiego i życzenia szybkiego i szczęśliwego powrotu do kraju.

Solidarność polsko-francuska jest niezawodna

Straż nad Odrą i straż nad Renem

Paryż, (ZAP). Wojewoda szczeciński Borkowski podczas swego pobytu w Parku udzielił wywiadu prasowemu na temat, interesujący naród polski i francuski: utrzymania w ryzach Niemców.

„Polska straż nad Odrą — mówił wojewoda — i francuska straż nad Renem są wspólnym zabezpieczeniem przed zaborczością niemiecką. Solidarność polsko-francuska, w każdej okazji niezawodna i w ostatniej wojnie nie zmniejszyła się. Tkwi ona głęboko w sercach

Polaków i Francuzów. Dowodem tego jest choćby opieka, jaką Polacy mimo wielkich trudności otaczali w czasie wojny Francuzów, znajdujących się w niewoli niemieckiej na ziemiach Polski, oraz fakt nakładania białoczerwonych opasek przez Francuzów w dniach odwrotu niemieckiego”.

Sprawa Zagłębia Ruhry jest dla Francji tak samo ważna jak dla Polski ziemie nad Odrą. Jedne i drugie, wrociwszy pod władanie prawych dziedziców, są czynnikiem bezpieczeństwa Europy.

Konferencja przedstawicieli ludności polskiej w Republice Litewskiej

200 tysięcy Polaków zarejestrowanych na wyjazd do Polski

Moskwa, (PAP). W Wilnie odbyła się konferencja działaczy Związku Patriotów Polskich Republiki Litewskiej. Zebrani wysłuchali referatu przewodniczącego Wileńskiego Zarządu Obwodowego ZPP, Jana Szkopa „o zdobyczach robotnika i chłopów w Polsce odrodzonej”, po czym referat „o sytuacji politycznej w Polsce i na arenie międzynarodowej” wygłosił przedstawiciel Zarządu Głównego ZPP, Gabriel Kaufman. Jak wynika z danych przytoczonych w referacie zastępcy głównego pełnomocni-

ka dla spraw repatriacji, prof. Abramowicza, ogółem z republiki litewskiej wyjechało do Polski, na zasadzie umowy między rządem polskim i litewskim, około 80.000 Polaków. W chwili obecnej zarejestrowanych na wyjazd do Polski jest jeszcze ponad 200.000 osób. W ciągu marca wyruszyło z Wilna 5 pociągów do Polski, a z całej Republiki Litewskiej 28 transportów. Razem wyjechało 33 transportami około 26.000 Polaków, przeważnie rolnicy. Ludność wiejska wywozła z sobą bydło i ruchomości. (w)

Marszałek Żymierski wśród marynarzy

Gdynia, 2. 4. Marszałek Rola - Żymierski, w ramach pobytu swego na Wybrzeżu, przeprowadził inspekcję marynarki wojennej w oddziałach lądowych i na okrętach w porcie wojennym. Naczelny dowódca dokonał odznaczenia szeregu zasłużonych oficerów, podoficerów i marynarzy.

Ohydne morderstwo w Krakowie

Kraków, 2. 4. Kraków stał się widowiskiem strasznego morderstwa dokonanego na osobie dr. Romana Martinięgo, wiceprokuratora sądu w Krakowie. Nieznani sprawcy wtargnęli w nocy z soboty na niedzielę do mieszkania i dokonali mordu przez uderzenie tępym narzędziem w głowę. Władze prowadzą dochodzenie. (PAP).

NSZ-owcy zamordowali 9 wojskowych radzieckich

Łódź. Na stacji Czastary w pow. wielunińskim zjawila się grupa kobiet i mężczyzn w mundurach wojska polskiego. Gdy pociąg wjechał na stację, rzekomi wojskowi wyciągnęli broń i steroryzowali obsługę kolejową, pasażerów pociągu i 9 wojskowych radzieckich, jadących w wagonie służbowym. Wojskowych wyprowadzono z wagonu i zamordowano.

MO. Pow. wielunińskiego wraz z patrolami innych powiatów w wyniku pościgu i kilkugodzinnej walki z bandytami, ujęła 4 mężczyzn i 2 kobiety koło wsi Wiewiórka. Aresztowani są członkami NSZ i jak stwierdzają ich zeznania, napadu na pociąg dokonała banda NSZ. Pościg za pozostałymi członkami bandy trwa. (PAP).

W rocznicę zgonu Mielczarskiego

30 marca minęło dwadzieścia lat od chwili, gdy odszedł od nas w zaświaty jeden z współtwórców i przywódców polskiej spółdzielczości — Romuald Mielczarski.

Urodzony w 1871 r. w powiecie piotrkowskim jako syn listonosza, już od najmłodszych lat zetknął się z nędzą ludzką, której goryczy sam zresztą zaznał. Posiadając wyjątkowo silny charakter i zalety, które dały mu siłę do usuwania przeszkód, wybijał się szybko wśród współczesnego Mu otoczenia. Żąda czynu pcha Go na drogi pracy podziemnej, za którą cierpi w więzieniach, a następnie tuła się przez lat 13 na obczyźnie. Po powrocie do kraju rzuca się Mielczarski w wir pracy społecznej, która daje Mu pełnię zadowolenia. Między innymi jest organizatorem Towarzystwa Kooperatystów, inicjuje plan zbudowania hurtowni Stowarzyszeń Spożywców, a wreszcie, co nazwać można triumfem Jego życia, dokonuje scalenia spółdzielni spożywców w jeden związek — Spółdzielni Spożywców RP, którego jest Prezesem zarządu przez lat 14.

W 20 rocznicę zgonu tego wielkiego Polaka, patrioty i lidera spółdzielczości, cały odrodzony polski ruch spółdzielczy chylił kornie czoła wobec czynnów swego duchowego przywódcy. TS.

Ucieczka Niemców z więzienia

Praga, 2. 4. Jak donosi dziennik czeski „Praca”, z więzienia w Bernie Morawskim zbiegło 432 niemieckich przestępców wojennych. Między inn. znajduje się kilkunastu czolowych gestapowców, którzy w okresie istnienia protektoratu Czech i Moraw zajmowali wybitne stanowiska. Czeskim władzom bezpieczeństwa udało się ująć 22 zbiegów. (PAP)

Dwie pary butów rocznie dla Niemca

Berlin (ZAP). Plan gospodarczy, opracowany przez Międzysojuszniczą Komisję, przewidyuje wprowadzenie obniżenia stopy życiowej Niemców o 30 proc. w stosunku do r. 1939, niemniej jednak przewiduje wysoki poziom zaopatrzenia w odzież i uboże. Przewidziano, że przemysł niemiecki ma wyprodukować tyle obuwia, aby dla każdego Niemca były 2 pary rocznie (1, par butów na osobę).

* Uwaga Redakcji: Przydział ten uważamy conajmniej za wysoce niesłuszny. To zbyt daleko wysunięty humanitaryzm Międzysojusznicza Komisja nie powinna zapominać o tym, jak Niemcy traktowali ludność w krajach okupowanych, a szczególnie w Polsce. Jeżeli już przemysł niemiecki wykazuje tak wysoki stopień produkcji, to w każdym razie nadmiar tej produkcji w pierwszym rzędzie powinien być przeznaczony dla ludności tych krajów, które zostały przez Niemców obrabowane wzgl. których ludność dziś — na skutek okupacyjnej gospodarki i krzywdzących przydziałów — cierpi na brak obuwia.

Po wyborach w Grecji

Londyn, 2. 4. — W kołach politycznych oceniają, że 67% uprawionych do głosowania i umieszczonych na listach wyborczych złożyło głosy w czasie wyborów niedzielnych w Grecji.

Podkreśla się, że przy sporządzaniu list wyborczych pominięto rozmyślnie dużą ilość obywateli, rekrutujących się ze sfer robotniczych, co do których wiadomo było, że powstrzymają się od głosowania, i którzy nie reklamowali nieścisłości list. Według wstępnych informacji blok stronnictw monarchistycznych zdobył 200 na 350 mandatów.

Premier Sofulis złożył w imieniu rządu rezygnację na ręce regenta, który prosił go o wykonywanie obowiązków do czasu utworzenia nowego rządu.

Misja utworzenia rządu powierzona będzie Tsaldarisowi, przywódcy partii populistów. Oświadczył on, że partia jego wypowiada się za szybką powrotem króla i nie czuje się związana z terminem 1948 roku, w którym to roku według pierwotnej decyzji miał być przeprowadzony plebiscyt w tej sprawie. W dniu 1 kwietnia odbyło się posiedzenie partii populistów. Komunikatu nie ogłoszono.

Agencja Reutersa donosi, że w 3200 obwodach wyborczych złożono na partię populistów 155.487 głosów, na blok centralny — 67.578, a na liberałów 49.790 głosów. (PAP).

Konferencja prasowa u ministra Tagarowa

Łódź, 2. 4. W dniu 30 bm. bawiący w Łodzi na czele misji handlowej, minister pełnomocny Bułgarii p. Tagarow, w rozmowie z dziennikarzami podzielił się wrażeniami pobytu w Łodzi oraz udzielił odpowiedzi na pytania, dotyczące życia politycznego, kulturalnego i gospodarczego Bułgarii. W serdecznej rozmowie z dziennikarzami min. Tagarow dał wyraz przekonaniu, że przyjaźń polsko-bułgarska będzie kontynuowana dla dobra wszystkich narodów słowiańskich i innych, wolność przemysłu metalowego, Bułgaria będzie mogła dostarczyć Polsce tytoniu, skór surowych, olię eterycznych, rud manganowych, chromowych, barytu, a przede wszystkim owoców w stanie świeżym i mrożonym oraz wina.

Po konferencji delegacja zwiedziła garbarnię „Saturu”, fabrykę papierosów Polskiego Monopolu Tytoniowego w Łodzi, oraz wielkie zakłady przemysłu włókienniczego dawn. Krusche i Ender w Pabianicach.

W dniu 31 bm. delegacja udała się w dalszą drogę, celem zwiedzenia ośrodków przemysłu na Śląsku. (PAP).

Nowy gabinet belgijski

Bruksela, 2. 4. Ogłoszono tu listę nowego gabinetu belgijskiego, do którego weszło: 6 socjalistów, 6 liberałów, 4 komunistów.

Na czele gabinetu stanął van Akker, który równocześnie zachował resort kopalń węgla. Jako tym do spraw zagranicznych i handlu zagranicznego. (PAP).

Nowe zasady wymiany nawozów sztucznych na zboże

Komunikat Ministerstwa Aproprowiacji i Handlu

Z dniem 23 bm. zasady wymiany nawozów sztucznych na zboże zostały zmienione w sposób bardzo korzystny dla rolników, którzy wykonali świadczenia rzeczowe. W myśl zarządzenia gospodarstwa rolne do 2 ha gruntów ornych, które wykonały co najmniej 50% dostaw zboża, oraz gospodarstwa większe, które wykonały co najmniej 100% dostaw zboża, mogą wymieniać zboże na nawozy w następującym stosunku wymiennym:

Za 100 kg azotniaku, superfosfatu, siarczanu amonu, wapniamonu lub soli potasowej — rolnik dostarcza 50 kg żyta, owsa lub jęczmienia, albo 30 kg pszenicy.

Za 100 kg saletry lub saletrzaku — rolnik dostarcza 65 kg żyta, owsa lub jęczmienia, albo 38 kg pszenicy.

Stosunek ten jest znacząco korzystniejszy dla rolników niż dotychczasowy.

Z Ziem Odzyskanych

(Od własnych korespondentów).

ELBLĄG

Z życia PW i WF w Elblągu

Ostatnio na terenie miasta Elbląga został zreorganizowany Komitet PW i WF ze składem osobowym: przewodniczący — Prezydent miast ob. J. Skarżyski, komendant PW — ob. Szkarżyski Edward, sekretarz — Grochowski Jan, intendant ob. Walentowski Brunon, sekcja adm.-gosp. — por. Michłowski Wiktor, sekcja Wych. i Prop. — por. Bułkiewicz Ferdynand, sekcja WF — kapt. rez. Piątkowski Wiktor.

Zamierzenia Miejskiego Komitetu PW i WF na najbliższy okres, to: opracowanie planu pracy na okres wiosenny, budżetu, objęcie w administrację wszelkich urządzeń sportowych, oraz rejestracja sprzętu WF na terenie miasta i kalendarzyka imprez itp.

Z Urzędu Stanu Cywilnego

w czasie od 25. II. do 24. III. 1946

Urodzenia: Roman i Zofia Kosecy — syn; Józef i Kazimiera Ciążkowsy — córka; Józef i Halina Łopuszańscy — syn; Eugeniusz i Stanisława Bierek — córka; Zygmunt i Janina Cielmiewscy — córka; Tadeusz i Helena Ziemińscy — syn; Julian i Janina Łuke — syn; Wacław i Bronisława Żelazkiewicz — syn; Mirosław i Barbara Zalewscy — syn; Witold i Irena Mikosza — syn; Roman i Janina Dąbrowscy — córka; Ludomir i Władysława Bieszczczyński — syn; poza tym nieślubne i płci męskiej i płci żeńskiej.

Związki małżeńskie zawarli: Bolesław Trzaskoma z Domicyją Krystynopolską, obaj z Elbląga; Maksymilian Kukulski i Regina Pawlak, z Elbląga; Bernard Bernardzik i Irena Aduszkiewicz z Elbląga; Mateusz Obórka i Anna Gamola z Elbląga; Stanisław Adamkiewicz i Janina Ciesiak z Elbląga; Stanisław Ciuchta i Stanisława Bando z Elbląga; Bronisław Nogała i Halina Skrzyżkowska z Elbląga; Adam Barnas i Marija Sobków z Elbląga; Brunon Walentowski i Marianna Janina Jankowska z Elbląga; Stanisław Wojdyński i Irena Sasim z Elbląga; Jan Pietryczyn i Anna Grzegorzycz z Elbląga; Stanisław Miller i Zofia Kuflewicz z Elbląga; Jan Zdrojewski i Irena Kurzyńska z Elbląga; Henryk Chyłstek i Janina Kanecka z Elbląga; Mieczysław Lamot i Wiktoria Chechłaca z Elbląga; Stanisław Florysiak i Izabela Małicka z Elbląga; Kazimierz Urban i Irena Rosłowska z Elbląga.

Zgony: Janina Fromk, Helena Kamińska, Anna Jaworska, Antoni Chudzik, Stanisław Kołodziej, Ryszard Mazurek, Bolesław Lżyński, Kazimierz Domarek, Piotr Michniewicz, Jerzy Sandak, Mirosław Stefański i Zofia Pydek, wszyscy z Elbląga.

Z dniem 29 marca 1946 miasto Elbląg liczy 27.881 mieszkańców, w czym 15.596 Polaków, 12.233 Niemców oraz 52 obcokrajowców.

W związku z reorganizacją Komitetu PW i WF odbędzie się w pierwszych dniach kwietnia br. zebranie informacyjne WF w sali Domu Ludowego, ul. Rokossowskiego, z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie zebrania; 2) referat programowy; 3) dyskusja; 4) wnioski i powzięcie uchwał.

Data i czas zebrania zostaną podane w imiennych zaproszeniach, które zostały już rozmielane do wszystkich instytucji na terenie miasta. Ze względu na doniosłość zagadnienia zorganizowania życia sportowego miasta na nowych zasadach, obecność jaknajwiększej ilości przedstawicieli klubów i organizacji sportowych, tak również i miłośników sportu, jest bardzo pożądana.

Z teatru. W ubiegłą sobotę i niedzielę w sali „Uniwersytetu Powszechnego” w Elblągu wystawiono rewiję pt. „Uśmiech wiosny”, wykonaną przez zespół Wydziału Kulturalno-Oświatowego, która przyniosła sukces artystyczny i finansowy. Jeśli się zważy, że zespół składał się przeważnie z amatorów, to w całej pełni uwypukliła się praca, jaką kierownictwo włożyło w to przedstawienie Akompaniament w kierunku muzycznym spoczywał w fachowych rękach ob. Anny Fedorowiczowej, zaś skłesce wyreżyserował ob. Romaniszyn Bronisław, art. dram. W przedstawieniu wzięła również udział ob. Wiktor Budkiewicz-Skwarczewski, art. op. Warszawskiej i wielu innych.

Jak się dowiadujemy, w przygotowaniu znajduje się świetna komedia w 3 aktach „Czar Munduru” Turskiego, która ukaże się na scenach naszego miasta w początkach kwietnia.

Chłopca do roznoszenia gazet poszukuje Agencja „Głos Pomorza” w Elblągu, ulica Sienkiewicza 4a.

OLSZTYN

Energiczna działalność Specjalnej Komisji do Walki z Nadużyciami. Delegatura Specjalnej Komisji do Walki z Nadużyciami w Olsztynie wszczęła energiczną działalność celem wytypowania na terenie woj. mazurskiego wszystkich przejawów korupcji i nadużyć.

Do biura Delegatury wpłynęło dotychczas 95 skarg, w tej liczbie 16 doniesień, dotyczących nielegalnego wywozu zboża z województwa i 13 doniesień o szaber.

Komisja prowadzi w tej chwili śledztwo w 48 sprawach, aresztowała 35 osób i skierowała do Obozu Pracy 3 wnioski.

Utworzenie nowego rządu belgijskiego

Sofia, 2. 4. Oficjalnie podano do wiadomości, iż premier Georgiew utworzył nowy rząd bułgarski, składający się z przedstawicieli frontu ocalałych. Gabinet składający się z 4 przedstawicieli partii „Zreka”, 4 komunistów, 2 socjalistów, 1 radykała, 4 przedstawicieli partii ludowej, uzyskał aprobatę radzieckich władz wojskowych, działających w imieniu sojuszniczej komisji kontrolnej. Dokładny skład gabinetu podamy w dniu jutrzejszym.

Zgon lorda Gorta

Londyn, 2. 4. Były gubernator Malty i wysoki komisarz Palestyny, lord Gort, zmarł w dniu 31 marca w Londynie. (PAP)

W sprawie przydziałów materiałów tekstylnych

Weszło ostatnio w życie rozdzielnictwo materiałów tekstylnych odzieży i obuwia na kartki, wywołało duże zainteresowanie społeczeństwa, a zwłaszcza zmniejszonej działarstwa wojennymi ludnościami Warszawy. Zrozumiałą jest rzeczą, że każdy chciałby otrzymać na przykład jeśli chodzi o wełnę, możliwie najlepszą jakość, odpowiadającą jego potrzebom materiał. Niestety praktycznie zrealizowanie tego jest rzeczą niemożliwą, ze względu na to, że choćby same materiały pochodzące z dostaw UNRRA, nie są jednolite i procent zawartej w nich wełny waha się od 100 proc. do 30 proc. W tych warunkach muszą być jednostki, które otrzymują „lepsze” względnie „gorsze” materiały. Ponadto, ponieważ materiały UNRRA nie wystarczą na zaspokojenie tych wszystkich, którym z tytułu posiadania kart I-iej kategorii, należą się przydziały materiałów wełnianych, czy innych, braki muszą być i zostają uzupełniane przez wyroby produkcji krajowej (których pewna ilość została oddana przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów do dyspozycji Ministerstwa Aproprowiacji i Handlu).

Również podobnie wygląda sprawa z przydziałami obuwia. Ilość posiadaczy kart I i kategorii wyrosi w całej Polsce do 3 milionów. Takiej ilości obuwia skórzanego na składach nie ma, ani z dostaw UNRRA, ani też nie ma nadziei, aby w obecnych warunkach, przy braku surowca można je było wyprodukować w kraju. Dlatego też znaczna liczba uprawionych będzie musiała zadowolić się obuwem brezentowym.

Przedłużenie rejestracji przedwojennych książeczek oszczędnościowych kont czekowych i umów o ubezpieczenie na życie (polis) PKO

Pomimo przedłużenia terminu rejestracji, liczni jeszcze przedwojenni klienci PKO nie zgłosili do rejestracji posiadanych książeczek oszczędnościowych, rachunków czekowych i polis ubezpieczeniowych PKO.

Aby umożliwić i tym klientom dokonanie zgłoszeń, PKO przedłuża jeszcze termin przeprowadzanej rejestracji książeczek oszczędnościowych i kont czekowych do dnia 30 czerwca 1946 r. Nadmieniamy, że rejestracja polis ubezpieczeniowych PKO trwa dalej aż do odwołania.

Ze sportu

UWAGA — MŁODZI SPORTOWCY!

Miejska Rada WF i PW — Sekcja WF i Sportu organizuje dnia 7. 4. 46 r. bieg na przełaj dla juniorów (do 16 lat), na przetrzezi 1.500 m. — dla (od 16 lat) seniorów 3.000 m.

Zgłoszenia zrzeszonych i niestowarzyszonych składać należy w terminie do 6. 4. 46 r. godz. 12.00 w Miejskim Urzędzie WF i PW, Solna 9/11.

Dla zdobycie swych pierwszych 3 miejsc przewidziano są dyplomy.

Zbiórka zawodników do badania lekarskiego 7. 4. br., o godz. 14.00 w Domu Żołnierza. Bieg rozpoczyna się o godz. 15.00. Start i meta na boisku Garryzonowym!

KKS UNIA (TCZEW) ULEGA KKS WISLE (GRUDZIĄDZ) 3:1

Rozegrane w niedzielę w Grudziądzu towarzyskie spotkanie piłkarskie Unii Tczewskiej a Grudziądzkiej Wisły, po grze żywej i ciekawej zakończyło się zasłużonym zwycięstwem Wisły 3:1 (2:1).

Bramki dla drużyny grudziądzkiej zdobył niezawodny Młodzieniewski (Kajtek). Honorowa bramka dla gości padła k rzutu karnego. Zawody prowadził sprawnie ob. Robaczewski.

W przedmeczu MKS po chaotycznej grze zwyciężył rezerwy Wisły 2:1 (2:0). Widzów 400.

ZWYCIĘSTWO PIĘŚCIARZY MKS (GRUDZIĄDZ) w Chełmży

W niedzielę, dnia 31 marca, rozegrała w Chełmży drużyna MKS Grudziądz towarzyskie spotkanie pięściarskie z tamtejszą KS Legia. Zawody zakończyły się zwycięstwem MKS Grudziądz 11:5. Stosunkowo wynik ten krzywdzi drużynę MKS. Wynik powinien brzmieć 14:2. Walki były następujące:

W wadze papierowej Grabowska (Legia) ulega wysoko na punkty Baranowskiemu I (MKS).

W pierwszej wadze muszej spotkali się Szarkowski (Legia) i Ziółkowski (MKS). Z powodu nadwagi Szarkowski (Legia) zwyciężył walkowerem Ziółkowski (MKS).

W wadze łepkłej zwyciężył (Legia) ulega na punkty Paliszkowski (Legia).

W drugiej wadze muszej Roda (MKS) zwyciężyła wysoko na punkty Wronkowski.

W wadze koguciej Humiński (MKS) niezasłużenie przegrał z Ratkiewicz (Legia). Przez wszystkie trzy rundy przeważał Humiński.

W wadze piórkowej spotkali się Jesionowski (Legia) i Łękowski (MKS). Zwyciężył przez k.o. w pierwszym starciu Łękowski.

W wadze lekkiej Zakrzewski I (MKS) ulega na punkty Paliszkowski (Legia).

W wadze półśredniej spotkali się Cebulak (Legia) i Rynkowski (MKS). Zwyciężył na punkty Rynkowski. Była to najpiękniejsza walka dnia.

W wadze średniej Klawiński (Legia) i Galuszyński (MKS) walki nie rozstrzygnęli, chociaż przewagę miał Galuszyński. Sędziował Mrowiński z Torunia.

Dużym osiągnięciem jest to, że mogliśmy skończyć z doraznym, zapewne krzywdzącym wielu, przydzielaniem materiałów, że mogliśmy rozprawić się na kartki między całą pracującą ludność, że będziemy mieli do wyboru przy nabywaniu odzieży na poszczególne kupyony kart odzieżowych pewien asortyment towarów. Ale zaspokojenie potrzeb wszystkich w sensie poszukiwanego, czy wymaganego gatunku towaru, przekracza możliwości Ministerstwa Aproprowiacji i Handlu, zarówno jeśli chodzi o dostawy UNRRA, jak i o produkcję krajową.

